

קונטרס

ימי אלו

יבאר את מעלת הימים האלו הנקראים ימי
הרחמים והרצון, ויכולים לפעל בהם אצלו
יתברך כל מה שרוצים. ואשרי מי שמבלה את
הימים האלו בטוב ובנעימים, בתורה ובתפלה,
בתשובה ומעשים טובים, שאז יזכה לשנה טובה
ומתקה.

בנוי ומיסד על-פי דברי

רבנו הקדוש והנורא, אור הגנוז והצפון
בוצינא קדישא עלאה, אדונינו, מורנו ורבנו

רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

ועל-פי דברי תלמידו, מורנו

הגאון הקדוש, אור נפלא, אשר כל רז לא אגיס ליה

רבי נתן מברסלב, זכותו יגן עלינו

ומשלב בפסוקי תורה, נביאים, פתובים ומאמרי

חכמינו הקדושים מגמרא ומדרשים וזהר הקדוש

הובא לדפוס על-ידי

חסידי ברסלב

עיה"ק ירושלים תובב"א

מוֹהֲרָא"ש נ"י רְגִיל לֹמֵר, אֲשֶׁר בִּימֵי אֱלֹוֹל אָדָם עוֹשֶׂה
לְעֲצָמוֹ תְּכֻנִּיּוֹת, שֶׁהוּא יַעֲשֶׂה כָּךְ וְכוּ', וַיַּעֲבֹד אֶת
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כָּךְ וְכוּ', וְאִינוֹ שֵׁם לֵב שְׁפִין כָּךְ גַּם
הַסֵּמ"ך-מ"ם יֵשׁ לוֹ תְּכֻנִּיּוֹת כְּנֶגֶד, דִּיקָא מִפְּנֵי שֶׁהֵם יָמֵי
רְצוֹן, הוּא עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם לְבַטֵּל אֶת
הָאָדָם שְׁלֵא יַעֲסֹק בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, וְלִכֵּן אֲשֶׁרֵי מִי
שְׁאִינוֹ מְטַעֵה אֶת עֲצָמוֹ, וּמְבַלֵּה אֶת יָמֵי אֱלֹוֹל כְּמוֹ
שְׁצָרִיף. כִּי רַבְּנוּ ז"ל רָצָה שְׁבִימֵי אֱלֹוֹל נִגְמֹר אֶת כָּל
הַתַּנ"ךְ וְתִקְוִינִי-זֶהָר, וּמוֹהֲרָנ"ת ז"ל רָצָה שְׁנִגְמֹר אֶת כָּל
סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בִּימֵי אֱלֹוֹל. וְלִכֵּן אֲשֶׁרֵי מִי שְׁאִינוֹ מְטַעֵה
אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם כָּלֵל.

(אמרי-מוהרא"ש, חלק ב', סימן תשמה)

א.

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! עֲלֵיכֶם לְדַעַת, שֶׁ"יְמֵי אֱלוּל"
הֵם יְמֵי רְצוֹן, אֲשֶׁר בָּהֶם עָלָה מֹשֶׁה רַבְּנוֹ לַשָּׁמַיִם לְקַבֵּל
אֶת הַלּוּחֹת הַשְּׁנַיִים, אַחֲרֵי שֶׁנִּכְשְׁלוּ בַּחֲטָא הָעֶגְל.
וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תְּנַחֲוּמָא פִי תִשָּׂא, סִימָן כ'),
שֶׁהַחֲטָא הַזֶּה הָיָה כְּלוּל מִשְׁלֹשׁ עֲבֻרוֹת הַכִּי חֲמֹרוֹת:
עֲבוּדָה זָרָה, גְּלוּי עֲרִיּוֹת, שְׁפִיכוֹת דָּמִים, עַד שֶׁמֹּשֶׁה
רַבְּנוֹ הִצְרִיךְ לְשַׁבֵּר אֶת הַלּוּחֹת, וְאַף-עַל-פִּי-כֵן פָּעַל
אֲצֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁלֹּא יַעֲנִישֵׁם, אֲלָא יִמְחַל
וַיִּסְלַח לָהֶם, וְעָלָה בַּחֲזָרָה לַשָּׁמַיִם בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ אֱלוּל,
וַיֵּרֶד בְּיוֹם הַכַּפּוֹרִים. אַרְבָּעִים יוֹם הָאֵלוּ מֵרֹאשׁ חֹדֶשׁ
אֱלוּל עַד יוֹם כַּפּוֹר, הֵם יְמֵי רַחֲמִים וְסְלִיחוֹת, שֶׁקָּמִים

ואומרים בכל יום סליחות אליו יתברך, כי הם ימי
 רצון. וכל מה שאדם מבקש את הקדוש-ברוך-הוא
 בימים אלו — נתקבל בשמים. לזאת, בני ובנותי
 היקרים! ראו לנצל את "ימי אלוּל" האלו לתפלה
 ותחנונים, ותרבו ללכת אל קברי הצדיקים ולבקש
 שם, שבזכות הצדיקים ימחל לכם הקדוש-ברוך-הוא
 על כל עוונותיכם. כי כשאדם חוטא, רחמנא לישזבן,
 הוא עוקר את מח-מחשבתו מהבורא יתברך שמו,
 ומשם נובעות כל הצרות, כי אדם צריך להיות תמיד
 דבוק בו יתברך, מח-מחשבתו צריך תמיד לחשב
 מהאין סוף ברוך הוא, וזו התכלית שאדם ירד לזה
 העולם, כדי שיזכה להפירו יתברך מכל הבריאה:
 דומם, צומח, חי, מדבר, וידע שהוא יתברך מחיה
 ומנהיה ומקים את הכל, והכל זה אלקות ואלקות זה
 הכל, הקדוש-ברוך-הוא הלביש עצמו בכלל הבריאה,
 ובעבור זה העולם נקרא לשון העלמה, שהוא יתברך
 נסתר ונעלם בתוך העולם, ועלינו לחפש ולבקש
 אחריו יתברך, עד שנזכה למצאו. ואיך מוצאים אותו
 יתברך? על-ידי קיום המצוות. כשאדם מקים מצוה
 ונזהר לא לעשות עברה, על-ידי-זה מוצא אותו
 יתברך; כי באמת רב התרי"ג מצוות קשורות בדברים
 גשמיים וחקריים, כי התורה מלבשת בעולם הזה, כי
 כל ההלכות שיכות לדומם, צומח, חי, מדבר. ישנן

הַלְכוֹת הַקְּשׁוּרוֹת בְּדוֹמָם. כְּגוֹן, שֵׁ"אֲסוּר לַחֲפּוֹר בּוֹר
 בְּרִשׁוֹת הַרְבִּיּים", או "וְעִשִׂיתָ מַעֲקָה לְגִגְדֶּךָ" (דְּבָרִים כב, ח),
 וְכֵן שְׂאֵר הַלְכוֹת, אֲשֶׁר בְּזֶה נִתְּגַלָּה שְׁהִדוּמָם אֱלֻקוֹת.
 וְכֵן הַלְכוֹת הַשְּׂיִכוֹת בְּצוּמָח. כְּגוֹן: שְׁבִיעִית, כְּלָאִים,
 תְּרוּמוֹת וּמַעֲשְׂרוֹת וְכוּ', לְהוֹרוֹת שְׂאִין מִשָּׁג שֶׁל גִּשְׁמִי,
 אִפְלוּ הַצְּמָחִים — יֵשׁ בָּהֶם הַלְכוֹת; בְּרָכָה עַל הַפֶּת,
 נְטִילַת יָדַיִם, בְּרֻכּוֹת הַפְּרוֹת וְהַיְרֻקוֹת וְכוּ' לַפְּנִיָּהֶם
 וְאַחֲרֵיהֶם, הַכֹּל — לְגַלוֹת שְׁגָם בְּצוּמָח יֵשׁ אֱלֻקוֹת.
 וְכֵן בַּחֲי, יִשְׁנֶן כָּל מִינֵי מַצּוֹת בְּהַקְּשֵׁר לְבַעֲלֵי-חַיִּים;
 אֲסוּר לְגַדֵּל כָּלֵב רַע בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ (כַּתְּבוֹת מֵא:), או 'שׂוֹר
 שְׁנַגַּח אֶת הַפָּרָה' (בְּבֵא קמ"א מו.), וְכֵן: 'לֹא תַחֲרֹשׁ בְּשׂוֹר
 וּבַחֲמֹר יַחֲדוּ' (דְּבָרִים כב, י), יִשְׁנָם בְּעֵלֵי חַיִּים טְהוֹרִים —
 הַמְּתָרִים בְּאַכִּילָה, וְטַמְאִים — הָאֲסוּרִים בְּאַכִּילָה וְכוּ',
 אֲשֶׁר בְּזֶה מְגַלִּים שֶׁהַחַי הוּא אֱלֻקוֹת. וְכֵן בְּמַדְבָּר —
 בְּאָדָם, יִשְׁנֶן הַלְכוֹת שׁוֹנוֹת בֵּין אָדָם לַחֲבֵרוֹ, לְהוֹרוֹת
 וּלְגַלוֹת שֶׁהַכֹּל אֱלֻקוֹת, וְאִין הָעוֹלָם הַפְּקָר. לְזֹאת,
 כְּשִׂיְהוּדֵי זוֹכָה לְקַיִם מַצּוֹה שֶׁל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
 וְהוּא שֵׁשׁ וְשִׁמְח שְׁנַבְרָא מְזַרַע יִשְׂרָאֵל, וְנִזְהָר לֹא לַעֲבֹר
 עַל רְצוֹנוֹ יְתַבְּרָךְ, בְּזֶה מְגַלָּה אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 מִתּוֹךְ הַבְּרִיאָה. וְזוֹ הַתְּכֵלִית שֶׁל כָּל יְהוּדֵי; בְּרָגַע
 שְׂזוֹכָה לַחֲשֵׁב מִמֶּנּוּ יְתַבְּרָךְ — נִגָּאֵל מִכָּל צְרוּחָיו.
 אֲבָל כְּשֶׁאָדָם חוֹטֵא, מַח-מַחֲשַׁבְתּוֹ נִטְמָטֵם לְגַמְרֵי, עַד
 שְׁנוּפֵל בְּדַמְיוֹן, שֶׁמִּשָּׁם נִמְשָׁכוֹת כָּל הַצְּרוּת וְהַיְסוּרִים

והמרירות; כי כל מה שאתם סובלים בזה העולם, הכל רק מחמת הדמיון, שזהו מה שאומרים חכמינו הקדושים (ירושלמי שבת יד, ג): "והסיר הוי"ה ממך כל חלי" — זה הרעיון; כל החלאים באים מהדמיון, שנדמה לאדם כאלו זהו סוף העולם, ולא יתפא כבו, וכאלו מי יודע מה יש לו, ומחשבה רודפת מחשבה, עד שאדם נעשה חולה רק ממחשבתו, שתמיד חושב: "מי יודע מה אתי, באיזו מחלה נחליתי", השם ישמר, וזה הורס את בריאותו. כי כשאין לאדם עצבים חזקים, הוא נשבר מכל דבר קטן, ומכל שכן וכל שכן איך הדמיון עובד על אדם שפגם במחשבתו, רחמנא לצלן, עד שנופל בדמיון כזה, שצריך לברח מהזולת, ונדמה לו כאלו רודפים אחריו, ומדמה פן חברו חותר תחתיו ורוצה לנקם בו, אשר זה הורס לאדם את העצבים. עד שישנם שנכנסו כל-כך בדמיונות, שהם חולים ממש, ונדמה להם שזולתם מדבר מהם ורודף אותם. והם חושבים לעצמם: "מה מדברים עלי? ! מה אומרים מאחורי גבי וכו'?! " עד שיוצאים מדעתם ממש; וכל זה בא מרבוי עוונותיהם. ואומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כא), שהמח-מחשבה הוא הלבוש לנשמה, כפי שאדם זוכה ומזכך את הלבושים שלו, כן זוכה להשיג אלקות; כי אדם צריך להגיע למדרגה כזו, שיהיה בטל ומבטל לאין סוף ברוך הוא,

ותמיד יחשב מחשבות חדשות — איך זוכים להיות
 דבוקים בו יתברך?! ויחשב וירגיש ויחוש תמיד,
 שהנה הקדוש-ברוך-הוא נמצא פה, ואזי כל אשר
 רואה, כל מה ששומע, כל אשר מרגיש, ומה שמדבר
 יהיה רק אלקות. וכיצד זוכים לזה? על-ידי שאדם
 מקדש את עיניו — אינו מסתכל על שום דבר
 המעוררו להרהור רע — לא על תמונות תועבה,
 שקוץ, תעוב וכו', שומר את אזניו לא להשמיע להם
 דברים בטלים ודבורים אסורים, שומר אפו לא להיות
 בכעס וברציחה, שומר פיו שלא לדבר שום דבר רע,
 לשון-הרע, רכילות וליצנות, אלא מקדשו בדבורי
 תורה ותפלה. אם אדם זוכה לקדש את העינים,
 האזנים, החטם והפה, זוכה למח נקי, שמח-מחשבתו
 חושב תמיד רק מהקדוש-ברוך-הוא. לזאת, בני
 ובנותי היקרים! ראו מה לפניכם, "ימי אלול" הם
 הימים שיכולים לזכות בהם לקדש את המח-מחשבה.
 וזהו שאמר החכם מכל האדם (משלי לא, כה): "עז והדר
 לבושה ותשחק ליום אחרון"; כשאדם מתלבש
 בלבושים נהורין, לבושים מאירים, מחשבות קדושות,
 שחושב רק ממנו יתברך, על-ידי-זה זוכה לקדש
 מחשבתו, ועולה מדרגה לדרגה, עד שזוכה להשיג
 אלקות. וזהו: ל'בושה ו'תשחק ליום אחרון —
 ראשי תבות אלול; כי בימים קדושים אלו — "ימי

אלול", ימי הרחמים והסליחות, אדם יכול לתקן את אשר פגם במחשבתו. ואם זוכה אז לבוא בכל יום אל בית-הכנסת, ולשפך שיח ותפלה לפניו יתברך ולומר סליחות, יהיה בטוח שהוא יתברך יסלח לו על כל עוונותיו. לזאת, יש להזהר ב"ימי אלול" הקדושים, לא לבלות בשטיות, אלא לבדק מה עשינו כל השנה, איך קלקלנו את מח מחשבתנו, והכנסנו בו כל מיני הבלים, הרהרנו על הזולת וחסדנוהו כאלו רוצה לרודפנו, וחספץ רק את הרע שלנו, בה בשעה ששכחנו, שהחבר הוא רק שליח ממנו יתברך; כי המאמין האמתית, שהוא יתברך מנהיג את העולם בהשגחה פרטית, מבין שאין שייך שפלוני ירע לי בלעדי רצונו יתברך. לזאת, בני ובנותי היקרים! ב"ימי אלול" הקדושים, ראו לנצל את הזמן היקר, ולהרבות בסליחות ובתפלות אל הקדוש-ברוך-הוא, לבקש אותו יתברך שימחל לנו על כל עוונותינו. וימים אלו הם ימי רחמים ורצון ומסגלים לתשובה, והוא יתברך קרוב אלינו, וככל שנשוב בתשובה, כן נזכה לקדשת המח-מחשבה, ונתחיל לחשב רק מהקדוש-ברוך-הוא, נחשב רק טוב, ואף פעם לא יפגם בנו איזה דמיון, כאלו החבר יכול להזיקנו, כי אין פה חבר, יש פה רק הקדוש-ברוך-הוא, ורק הוא מנהיג עולמו, וכלם שליחים ממנו יתברך מה לעשות

ימי אלול

קנה

אתנו. וזהו שאומרים חכמינו הקדושים (דברים רבה, פרשה ה', סימן ה'): כשיש דין למטה אין דין למעלה; כשאדם שופט עצמו בזה העולם, אין לו משפט למעלה, כשאדם עורף לעצמו חשבון הנפש בכל אשר עושה, ושוקל וחוכך בדעתו — האם כף עלי להתנהג או אחרת?! ומתחרט על כל מיני הנהגות נלוזות ודרכים משנות שהתנהג והלך בהן, על-ידי-זה אין עליו כפר שום ענשים קשים ומרים למעלה. לזאת, בני ובנותי היקרים, "ימי אלול" הקדושים הללו, הם ימי רצון שאנו יכולים לפעל בהם להתקרב אליו ותברך, אל תהיו בטלנים עתה, אלא תרוצו בכל יום לבית-הכנסת, ותאמרו סליחות בצבור דיקא. וכך אמרו חכמינו הקדושים (ברכות ת.): אימתי עת רצון? בשעה שהצבור מתפללים. וכן תהיו רגילים כל החדש הזה לנסע אל קברות צדיקים, ולבקש מאתו ותברך, שבזכות הצדיקים הקדושים ימחל לנו על כל עוונותינו, ויטהר את מח-מחשבתנו, אשר זה היסוד; כי אם המח-מחשבה קדוש, האדם נגאל מפל צרותיו; כי כל הצרות הן רק מתמת הדמיונות, שחושבים כאלו פלוני רודף אותנו ועושה לנו עול ורע. אשרי מי שמנצל את "ימי אלול" הקדושים, ובכל יום ויום אומר סליחות במנין, וכן נוסע לקברות צדיקים, ומבקש מהקדוש-ברוך-הוא בזכות הצדיקים

הקדושים, שתתקבל תפלתו לרחמים ולרצון. אז יהיה בטוח, שבראש השנה ידונו אותו לשנה טובה ומתקה.

ב.

בני ובנותי היקרים! עליכם לזכור, כשאדם חוטא, בעוונותינו הרבים, ובפרט בפגם הברית, הוא גורם לעצמו שהקלפות והמשחיתים נוקמים בו; כי על-ידי כל חטא וְחטא שאדם חוטא בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן, הוא מרבה קלפות בעולם, שהן נוקמות בו, ומזה בא שאדם סובל כל-כף מילדיו, שממררים את חייו, ואינו יודע על מה ולמה מגיע לו ענש כזה, שהילדים ינקמו בו ויתחצפו אליו. מה עשיתי להם?! הוא חושב. הלא רציתי רק את הטוב שלהם, וכל ימי חיי מסרתי נפשי בעבורם, וכמה טרחות ויגיעות טרחתי בעבורם וכו', והנה אני מקבל מהם מנה אחת אפיים, ומתחצפים אלי וכו'?! ואינו שם על לב, שחטא בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, אשר זה גרם שהילדים מתקוממים נגדו. לזאת, בני ובנותי היקרים, אם רצונכם לתקן את אשר קלקלתם, הזמן הוא בימי אלול הקדושים. ורפנו ז"ל אומר (לקויטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קמא): אם אדם זוכה בימים אלו לשוב בתשובה שלמה אליו יתברך, והוא

ימי אלול

קנו

חַשׁ אֶת כְּאֵב חֲטָאִיו, וּמַל אֶת עַרְלַת לְבָבוֹ, וּמִתְחַרֵּט
בְּאֵמֶת עַל אֲשֶׁר פָּגַם כְּנֶגְדּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וּמִתְעוֹרָר בְּתִשְׁבּוּבָה
אֲמִתִּית, גּוֹרֵם שְׁנַעֲשִׁית הַתְּעוֹרְרוֹת גַּם בֵּין יְלָדָיו, שֶׁהֵם
מִתְחַרְטִים וְחִפְצִים לָשׁוּב בְּתִשְׁבּוּבָה; כִּי סוּף כָּל סוּף
אָנוּ בָּנִים לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (דְּבָרִים יד, א):
”בָּנִים אַתֶּם לַיהוָה” הַאֲלֵקִיכֶם, וְכִמוֹ שְׁצַעֲרָנוּ אֶת
הָאָבָא שְׁבַשְׁמִים, וְגִרְמָנוּ לוֹ צַעַר גָּדוֹל, כִּי הוֹרִידָנוּ לְזֶה
הָעוֹלָם הַמָּלֵא תְּאוֹנוֹת, מְלֵא הָעֲלָמוֹת וְהַסְּתָרוֹת, וְאֶף-
עַל-פִּי-כֵן רְצוֹנוֹ שְׁנַתְּגַבֵּר עַל יִצְרָנוּ וְנִתְקַרֵּב אֵלָיו, וְהִנֵּה
בְּבֵאֵינוּ לְעוֹלָם, שְׁכַחְנוּ מִמֶּנּוּ וְעָשִׂינוּ כָּל מִינֵי שְׁטִיּוֹת,
שְׁקוּץ תְּעוֹב וְזֵהוּם, וְהִתְרַחַקְנוּ מֵאֲבֵינוּ שְׁבַשְׁמִים, כִּךְ
אָנוּ מְקַבְּלִים בְּחִזְרָה, שְׁבִינֵנוּ וּבְנוֹתֵינוּ מְצִיקִים לָנוּ
וּמְשִׁיבִים לָנוּ. אֲבָל אִם נָשׁוּב בִּימֵי אֱלוֹל הַקְּדוּשִׁים אֶל
אֲבֵינוּ שְׁבַשְׁמִים, נַעֲשֶׂה הַתְּעוֹרְרוֹת גַּם אֲצֵל בְּגִינוּ
וּבְנוֹתֵינוּ שִׁשְׁוֹבוּ בְּתִשְׁבּוּבָה, וְזֶהוּ רָאשֵׁי תִבּוֹת אֱלוֹל
(דְּבָרִים ל, ו): ”וּמַל ה' אֲלֵקִיךָ אֶת לְבָבְךָ וְאֶת לְבַב
זְרַעְךָ”. כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה לְהִתְעוֹרָר בְּתִשְׁבּוּבָה בִּימֵי אֱלוֹל
הָאֵלוּ וּמִנְצֵלָם לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוֹלֵךְ אֶל
קְבֵרוֹת צְדִיקִים וּמַל אֶת לְבָבוֹ, אֲזִי מִמִּילָא נִפְתַּח וְאֶת
לְבַב זְרַעוֹ, וְזוֹכֶה שִׁיתְעוֹרְרוּ בְּנָיו בְּתִשְׁבּוּבָה. וְזֶהוּ רָאשֵׁי
הַתִּבּוֹת שֶׁל פְּסוּק: ”אֶת לְבָבְךָ וְאֶת לְבַב זְרַעְךָ” —
רָאשֵׁי תִבּוֹת אֱלוֹל, כִּי בִימֵי אֱלוֹל יְכוּלִים לְהִתְעוֹרָר
וּלְעוֹרָר גַּם אֶת זְרַעוֹ בְּתִשְׁבּוּבָה. לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי

הִיָּקְרִים, רְאוּ מָה לְפָנֵיכֶם, עִם יִשְׂרָאֵל נוֹסְעִים לְקַבְרוֹת
 צְדִיקִים, גַּם אַתֶּם תִּרְבוּ לְנִסֵּעַ בְּיָמֵי הַרְחָמִים וְהַסְּלִיחוֹת
 הָאֵלוּ, וְתִתְחַרְטוּ עַל כָּל עֲבֹרְתֵיכֶם, וְתִבְכּוּ לְפָנָיו יִתְבַּרַךְ,
 וְעַל-יְדֵי-זֶה תִזְכּוּ גַם אַתֶּם שְׂבִינֵיכֶם וּבְנוֹתֵיכֶם יִחְזְרוּ
 בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְיִתְעוֹרֵר לְבָבְכֶם אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא, וְתִרְוּ מֵהֶם רַב נַחַת דְּקִדְשָׁה. וְזָכְרוּ הֵיטֵב, כִּי
 לְזָכוֹת לִילָדִים טוֹבִים, זֶה תְּלוּי בְּכֶם בְּעֶצְמְכֶם — אִם
 תִּחְזְרוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו יִתְבַּרַךְ.

ג.

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הִיָּקְרִים! עֲלֵיכֶם לְזָכֹר שְׁכָל הַצָּרוֹת
 שֵׁשׁ לְאָדָם בַּבַּיִת, כְּגוֹן, שְׁאִין לוֹ שְׁלוֹם-בַּיִת וְכִיּוֹצֵא
 בְּזֶה, זֶה רַק מַחֲמַת פָּגַם הַבְּרִית, אֲשֶׁר אָז הָרוּחוֹת רָעִים
 נִכְנָסִים לְתוֹךְ הַבַּיִת, וְהֵם אֲשֶׁר גּוֹרְמִים אֶת כָּל הַצָּרוֹת.
 מָתִי הוּא הַזְּמַן לְתַקֵּן אֶת זֹאת? בְּיָמֵי אֵלוּל הַקְּדוֹשִׁים,
 כִּי כָּךְ אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּט"וֹ מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן פ"ז):
 בְּשָׁעָה שֶׁאֲלִיעֶזֶר עֶבֶד אֲבִרְהָם הִלֵּךְ לְמִצָּא זְוֹג לְיִצְחָק
 אֲבִינוּ, אָמַר לוֹ אֲבִרְהָם אֲבִינוּ דִּרְךָ פִּיֶּצֶד לְמִצָּא זְוֹג
 לְבָנוּ, (בְּרֵאשִׁית כד, ח): "וְאִם ל'א תֵּאבְהָ הָאִשָּׁה ל'לֶכֶת
 א'חֲרַיךְ" — רָאשֵׁי תִבּוֹת אֵלוּל, וּבְאִמְצַע הַמְּלִים
 'תֵּאבְהָ הָאִשָּׁה'. הֵינּוּ מֵדוּעַ אֵין הָאָדָם מוֹצֵא אֶת זְוֹגוֹ?
 מַחֲמַת שְׁפָגַם בַּבְּרִית, וְעַל-יְדֵי-זֶה מְרַחֵק מִמֶּנּוּ אֶת

יְמֵי אֵלוֹל

קנט

זוּוּגוֹ, כַּמּוּבָא בַּתְּקוּנִים (תְּקוּן יד): אִם אָדָם חָטָא וּפָגַם
בְּבְרִית, וְהִשְׁחִית דְּרָכּוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה קָשָׁה לוֹ לְמַצֵּא
זוּוּגוֹ, וְאִף שְׁמוּצָאָה הִיא מִתְּנַגְּדַת לוֹ, וְכָל אֲשֶׁר אוֹמֵר
— אוֹמֶרֶת הַהֶפֶךְ, וְאִין לוֹ שְׁלוֹם-בַּיִת, וְעַם כָּל דָּא אִם
חֲזָר בְּתִיּוּבְתָא, חֲזָר וַיְהִיבְנִין לִיה בֵּית זוּוּגִיה וְכוּ', עֵין
שָׁם; עַל-כֵּן, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים, אִם רְצוּנְכֶם לְזִכּוֹת
לְשְׁלוֹם-בַּיִת, זֶהוּ רַק עַל-יְדֵי פְּנֹת אֵלוֹל. וְאִם ל'א
תֹאכֶה ה' אִשָּׁה ל'לָכֶת א'חֲרֶיהָ. רָאשֵׁי תִבּוֹת אֵלוֹל,
עַל-יְדֵי שְׂאָדָם מְנַצֵּל "יְמֵי אֵלוֹל" רַחֲמִים וּסְלִיחוֹת,
עַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה לוֹ שְׁלוֹם-בַּיִת. וְזֶהוּ הַסּוּד שְׁמַסֵּר
אַבְרָהָם אָבִינוּ לְאַלְיַעֲזָר עַבְדּוֹ בְּשַׁעַה שְׁשָׁלְחוֹ לְמַצֵּא
זוּוּג לְיִצְחָק בְּנוֹ, אִם רַק תִּנְצְלוּ אֶת "יְמֵי אֵלוֹל"
הַקְּדוּשִׁים בַּתְּפִלָּה וּבִקְשָׁה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲזוּ יִלְךְ
לְכֶם מְצִיאַת הַזוּוּג בְּנִקְלָה. אֲשֶׁר אָנוּ נוֹכְחִים בְּמַצִּיאוֹת,
שְׂאִין לְבְנֵי-אָדָם שְׁלוֹם-בַּיִת, וּבֵיתָם נַעֲשֶׂה כְּגִיהֶנוּם
מִמֶּשׁ, כְּמוֹ שְׂאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סוּטָה יז): אִישׁ
וְאִשָּׁה זָכוּ — שְׂכִינָה בֵּינֵיהֶם, לֹא זָכוּ — אִשׁ וְאִשׁ
אוֹכְלֶתֶן; כִּי אֶצֶל הָאִישׁ יֵשׁ י' וְאֶצֶל הָאִשָּׁה ה', וְאִם
חָטְאוּ פוֹרְחַת י' מִהָאִישׁ וְה' מִהָאִשָּׁה, שְׁזֶהוּ שְׁמוֹ
יִתְבָּרֵךְ, וְנִשְׁאַר רַק אִשׁ וְאִשׁ. לְזֹאת עָתָה בְּ"יְמֵי אֵלוֹל"
הַקְּדוּשִׁים, הוּא הַזְּמַן לְתַקֵּן פָּגַם זֶה, וַיְהִיָּה לְבַעַל רְצוֹן
לְאִשְׁתּוֹ, וְלְאִשָּׁה רְצוֹן לְבַעְלָהּ בְּאַהֲבָה וּבְהִבְנָה הַדְּדִית.
וְזֶהוּ שְׁמוּצָאִים שְׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אָמַר (בְּרֵאשִׁית ב, יח):

"לא טוב היות האדם לבדו, אעשה לו עזר כנגדו",
 שזהו ראשי תבות אלול: ל'בדו א'עשה ל'ו'; פי
 על-ידי פונת אלול יכולים למצא את הזווג,
 וכשמוצאים את הזווג זוכים לשלום-בית. לזאת, בני
 ובנותי היקרים, אם עדין לא מצאתם זיוגכם, דעו
 שימים אלו הם ימים מסגלים לכך, שיכולים לפעל
 אצלו יתברך, וזהו מזל אלול — בתולה וכו'. וכן מי
 שמצא זיוגו ואין לו שלום-בית, חדש אלול, חדש
 הרחמים והסליחות, מסגל שאדם ימצא זיוגו, ויהיה
 לו שלום-בית. לזאת, בני ובנותי היקרים, ראו לנצל
 ימים קדושים אלו, "ימי אלול", ותרבו בתפלה,
 ותסעו לקברות צדיקים, כי חבל על כל יום, כל שעה
 וכל רגע, וכפי שתכינו עצמכם בימים אלו, כן תזכו
 כשיכנס יום הדין הקדוש והנורא — ראש השנה,
 שידונו אתכם לכף זכות. פי כך אומרים חכמינו
 הקדושים (בבא בתרא י.): מזונותיו של אדם קצובים
 מראש השנה. אשר אז כותבים לאדם את תקציבו
 אשר יהא לו כל השנה, ודנים אותו מה יהיה עמו
 משך כל השנה — אם יהיה לו שלום-בית אם לאו
 וכו'. לזאת, בני ובנותי היקרים, הקדימו בחדש זה,
 שהם ימי רצון, בתפלה ובקשה, ותבקשו אותו יתברך
 שימחל לכם על כל עוונותיכם, ותראו לאיזה שלום-

בית תזכו, ומי שעדין לא מצא זיוגו יזכה למצאו,
על-ידי שירבה על כך בימים אלו.

ד.

בני ובנותי היקרים! חדש אלול הוא חדש
הרחמים והסליחות, באלול אדם נמשך אליו יתברך,
וכפי שנמשך אל הקדוש-ברוך-הוא, כן הקדוש-ברוך-
הוא נמשך אליו, וזהו שאומר רבנו (לקוטי מוהר"ן, חלק א',
סימן ו'): אלול ראשי תבות (שיר השירים ו'): א'ני ל'דודי
ו'דודי ל'י; על-כן כל הרוצה לשוב בתשובה, עליו
להתחזק מאד מאד, ולא להשבר בשום פנים ואפן,
ואף שמזכירים לו את כל עוונותיו וכל אשר עשה עד
עתה — עברות חמורות ביותר, אסור להתיאש בשום
פנים ואפן, כי הקדוש-ברוך-הוא אב הרחמן, ותכף
כששב בתשובה, הקדוש-ברוך-הוא מקבלו. לזאת,
בני ובנותי היקרים, עתה ב"ימי אלול" הקדושים,
עליכם להיות בקיאים בהלכה, הלכות התשובה;
הרוצה לילך על דרך התשובה, עליו להיות בקי
בהלכה, בקי ברצוא, ובקי בשוב, אף שעלה מעלה
מעלה והשיג אלקות, עליו לידע שצריך לעלות עוד
ועוד, כי אין חקר לגדלתו, ולהפוך כשאדם נפל מטה
מטה אסור לו להתיאש, אלא לידע שגם שם נמצא
הקדוש-ברוך-הוא, לזאת דר"ך זהו מאתים עשרים

וְאַרְבָּעָה, בְּק"י מָאָה וּשְׁתַּיִם עֶשְׂרֵה, פְּעָמִים בְּק"י זֶהוּ
 מִסְפָּר דֵּר"ן, בְּקִי זֶהוּ סוּד י'חוד ב'רְכָה ק'דְשָה, שְׁזֵהוּ
 שֵׁם נוֹרָא מְאֹד שְׁיִוְצָא מִשֵּׁם הַיְי"ה אֱלֹקִים שְׁגִימְטְרִיהָ
 יב"ק, כְּמִסְפָּר בְּקִי, פְּעָמִים בְּק"י, פְּעָמִים הַיְי"ה
 אֱלֹקִים, שְׁזֵה מֵה שְׁעַם יִשְׂרָאֵל צָעְקוּ בִימֵי אֱלִיהוּ
 הַנְּבִיא (מְלָכִים-א יח, לט): הַיְי"ה הוּא הָאֱלֹקִים, הַיְי"ה הוּא
 הָאֱלֹקִים, לְגַלּוֹת לְכֻלָּם שָׂאֵם רוּצִים לְשׁוּב בְּתִשְׁבּוּבָה
 צָרִיכִים לְהִיּוֹת בְּקִיָּאִים פְּעָמִים, וְלֹא לְהִתְיַאֲשׁ אִף פְּעַם,
 אִף אִם גָּפְלוּ לְמָקוֹם שְׁנִפְלוּ. וְכֵן אִם הִתְחַזְּקֶתָּ בְּמִצְוֹת
 וּבְמַעֲשֵׂים טוֹבִים, בְּתוֹרָה וּבְתַפְּלָה וְכו', אַל לָךְ
 לְהִשָּׂאֵר בְּמָקוֹם אֶחָד, אֲלֹא לְעֲלוֹת מֵעֵלָה מֵעֵלָה, כִּי
 חֲזָרָה בְּתִשְׁבּוּבָה אֵין לָהּ סוּף וְגִיץ, כָּל זְמַן שְׂאָדָם חַי,
 צָרִיךְ לְהִשְׁיֵג אֶת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ. לְזֹאת, בְּגִי
 וּבְנוֹתֵי הַיְיָרִים, רְאוּ מֵה לְפָנֶיכֶם, וּב"ימֵי אֱלוֹל"
 הַקְּדוּשִׁים, רְאוּ לְפַעַל אֲצִלוּ יִתְבָּרַךְ כָּל צָרְכְּכֶם, וְתִשְׁבּוּ
 בְּתִשְׁבּוּבָה שְׁלֵמָה, וְלֹא לְבִלּוֹת אֶת הַזְּמַן הַיְיָקָר בְּהֶבֶל
 הַבָּלִים. וְעַקֵּר הַחֲזָרָה בְּתִשְׁבּוּבָה זֶהוּ רַק עַל-יְדֵי תַפְּלָה
 וּבְקִשָּׁה, שְׁתִּהְיוּ רְגִילִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כְּפִי שְׁמִדְבָרִים
 אֶל חֶבֶר טוֹב. לְזֹאת אֱלוֹל רְאֵשֵׁי תִבּוֹת (סָבָה נא:): אָנוּ
 לֵיָה וְעֵינֵינוּ לֵיָה. אָנוּ צָרִיכִים לְהַמְשִׁיךְ רַק אֶל
 הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעֵינֵינוּ צָרִיכִים לְהַמְשִׁיךְ רַק אֶחָד
 יִתְבָּרַךְ. וְהַעֲקֵר — לְהַשְׁתַּדֵּל שְׁיִהְיֶה שְׁלוֹם בֵּין יְהוּדֵי
 לְיְהוּדֵי, שְׁזֵהוּ רְאֵשֵׁי תִבּוֹת אֱלוֹל (שְׁמוֹת יח, ז): "וְיִשְׁאַלוּ

אִישׁ לִירְעֵהוּ לְשָׁלוֹם"; אִם אַתֶּם רוֹצִים, שֶׁתִּפְּלוּת
 תִּתְּקַבְּלֶנָה לְרַחֲמִים וּלְרָצוֹן, עֲלֵיכֶם לַעֲשׂוֹת שָׁלוֹם. כְּמוֹ
 שְׂאוֹמֵר רַבְּנוֹ ז"ל (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רל"ט): עַל-יְדֵי
 מַחֲלָקֶת אֵי אֶפְשָׁר לְדַבֵּר, כִּי עֶקֶר הַדְּבָר הוּא מְשָׁלוֹם,
 כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים קכב): "אֲדַבְּרָה נָא שָׁלוֹם"; לְזֹאת,
 בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים, עֶקֶר הַחֲזָרָה בְּתִשׁוּבָה, שֶׁתִּתְּקַנּוּ
 אֶת אֲשֶׁר פָּגַמְתֶּם בֵּין אִישׁ לִירְעֵהוּ, אִם אַרְעֵ שְׂרַבְתֶּם
 בֵּינֵיכֶם — הַבַּעַל עִם הָאִשָּׁה אוֹ הָאִשָּׁה עִם הַבַּעַל, רְאוּ
 לְהִשָּׁלִים בֵּינֵיכֶם, וְתִזְכּוּ לְתֹאכְלָה הָאִשָּׁה' — שֶׁשְׁנֵיהֶם
 יֵשׁוּבוּ זֶה לְזֶה, וְיִכְבְּדוּ וְיִיקָרוּ זֶה אֶת זֶה. וְאִם אַתֶּם
 רוֹקִים עֲדִין, עֲכָשׁוּ הוּא הַזְּמַן לְמַצֵּא אֶת הַזְּיוּג. וְאִם
 תִּשְׁלִימוּ בֵּינֵיכֶם, וְתִרְבוּ שָׁלוֹם, אָזִי תִרְגְּשׁוּ אוֹר וְזִיו
 וְחַיּוֹת וּדְבָקוֹת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וְלֹא תִצְטָרְכוּ
 לְשִׁמְעַ דְּרִשׁוֹת מֵאַף אֶחָד, אֲלֹא תִשְׁמְעוּ רַק אֶת קוֹלוֹ
 יִתְבָּרַךְ.

ה.

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! עֲלֵיכֶם לְדַעַת, אֲשֶׁר אֵינִי
 בְּדַבְּרֵי רַבְּנוֹ ז"ל (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סב): וּבְאַמַּת
 אִם הָיָה יוֹדֵעַ הָאָדָם יְדִיעָה בְּלֵב שָׁלֵם, שֶׁמְּלֹא כָּל
 הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְהַקְּדוּשָׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹמֵד בְּשַׁעַת הַתִּפְּלָה
 וְשׁוֹמְעָה, בּוֹדֵאֵי הָיָה מִתְּפַלֵּל בְּהַתְּלַהֲבוֹת גְּדוּלָה, וְהָיָה

מְדַקְדֵק מְאֹד לְכוּן אֶת דְּבָרָיו, וּבְשָׁבִיל שְׂאֲדָם אֵינוֹ
יֹדֵעַ יְדִיעָה זוֹ בְּלֵב שָׁלֵם, בְּשָׁבִיל זֶה אֵינוֹ מְתַלְהֵב
כָּל-כָּף וּמְדַקְדֵק בְּדַבּוּרָיו, וְכָל אֶחָד כְּפִי מַעוּט שְׁכָלוֹ
וַיְדִיעָתוֹ, בֵּן הַתְּלַהֲבוֹתוֹ וְדַקְדוּקוֹ; הֵינּוּ אִם אָדָם הָיָה
מֵאֲמִין בְּאֲמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת, שְׂאִין בְּלַעֲדָיו כָּלֵל,
וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְחַיֶּה וּמְהַיָּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל
הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמָח, חַי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם
עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲזִי לֹא הֵיטָה בְּחִירָה,
וְתַמִּיד הָיָה מְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ. וּמְחַמֵּת שְׂאֵינוֹ יֹדֵעַ
דָּבָר זֶה, לְכֵן מִתְגַּבְּרוֹת עָלָיו כָּל הַהִסְתָּרוֹת. וְהַעֲקָר
לַעֲשׂוֹת מְזֵה תְּפִלָּה, וְלוֹמַר: "רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, בְּאֵתִי
לְכָאן לְדַבֵּר אֵלַיָּךְ, וּרְאֵה לְאִיזוֹ יְרִידָה נִפְלְתִי, עַד כְּדֵי
כָּף, שְׂמַחִי מְסַבֵּב וְלִבִּי מַעְקָם בְּקִשְׁיוֹת וּבְעֵקְמוּמִיּוֹת.
רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, רְאֵה לְאֵילוֹ נְפִילוֹת נִפְלְתִי, עַד שֶׁקִּשְׁשָׁה
לִי לִפְתַּח אֶת הַפֶּה אֵלַיָּךְ". כִּי זֹאת עֲלֵיכֶם לִידַע, בְּנֵי
וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים, אֲשֶׁר חֲדָשׁ אֱלוֹל זֶהוּ הַזְּמַן, שְׂאֲדָם
יִפְתַּח אֶת לְבוֹ, וַיִּזְכֶּה לְהַרְגִּישׁ אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.
וְזֶהוּ רֵאשִׁי תְּבוֹת אֱלוֹל (קַהֲלַת א, יג): "וַיִּנְתַּתִּי אֶת לִבִּי
לְדַרְשׁ", שְׂאֲדָם צָרִיךְ לְדַרְשׁ וּלְחַפֵּשׂ אַחֲרָיו יִתְבַּרֵךְ —
"הֵיכָן אָנִי? ! מָה עָשִׂיתִי? ! הֲנֵה אָנִי בָּא לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ,
אָנִי בְּשֻׁדָּה, וְאָנִי בְּטוּחַ שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא פָּה אֵתִי,
כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (קַהֲלַת ה, ח): "מִלֶּךְ לְשֻׁדָּה נַעֲבָד", וְלִפְתַּע
פְּתָאִם כָּל הַקְּלָפוֹת וְהַסְטָרָא אַחֲרָא הַתְּגַבְּרוּ עָלַי, וְאֵינִי

יכול לפתח פי אליך יתברך". ובזה שאדם עושה תפלה והתבודדות מעצם הענין שאין לו התבודדות, ונתק ונאלם פיו לדבר אליו יתברך, אזי יתקיים אצלו (ויקרא כו, ח): "ו'נפלו א'יבכם ל'פניכם ל'חרב" — ראשי תבות אלול; מיהו האויב? היצר הרע, שמעלים ומסתיר מן האדם את האלקות. מהי חרב? אומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ב') — זוהי חרב התפלה, כמו שכתוב "בחרבי ובקשתי" (בראשית מח, כב), ופרש רש"י 'תפלה ובקשה'; וכן כתוב (תהלים קמט, ו): "ו'חרב פיפיות בידם". ומובא במדרש שוחר טוב (תהלים קמט): פיהם של ישראל — חרבם; חרב היהודי — זהו פיו; כי כחן של אמות העולם הוא בידיים, וכחה של תולעת יעקב אינה אלא בפיה. לזאת, כשהיתה מלחמת עמלק ובאו על ישראל, עקר המלחמה היה שהכניסו ספקות בעם ישראל — "היש ה' בקרבנו אם אין" (שמות יז, ח), ונהאבקות כנגדו היתה, כפי שכתוב בהמשך (שם, פסוק יג): "ויחלש יהושע את עמלק ואת עמו לפי חרב", שפיו נעשה חרב התפלה, ועל-ידי-זה הכניע את עמלק. לזאת אשרי מי שבא לפניו יתברך, ומדבר ומשיח לפניו, ושופך את כל לבו, ובפרט ב"ימי אלול" הקדושים, שאז הוא הזמן הטוב ביותר לצאת לשדה, או לקברות צדיקים, ולדבר אליו יתברך ולבקשו כל צרכיו. ואף שדבר זה בא לאדם בקשי

גְּדוּל, עָלְיוּ לַיָּדַע, כִּי זֶהוּ מַחְמַת שְׂמַחוֹ מְטֵמֵטֵם, עַל-כֵּן
 גִּעְלָם וְנִסְתָּר מִמֶּנּוּ הָאֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְלָבוּ
 גִּעְקָם בְּעַקְמוּמִיּוֹת, וְאֵינוּ יָכוֹל לִפְתַּח פִּיו וּלְדַבֵּר אֵלָיו
 יִתְבַּרְךָ, אִף יַעֲשֶׂה גַם מִזֶּה בְּעֲצָמוֹ תִּפְלָה, וַיֹּאמֶר:
 "רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, תִּרְאֶה לְאִיזוֹ מַדְרָגָה נִפְלְתִי" וְכוּ'
 וְכוּ', וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכָּה, שְׂיִהְיֶה (בְּרִכּוֹת יו.): אֶהְיֶה
 לְמַעַלָּה וְיִנְחַמְדוּ לְמִטָּה, שְׂזֵהוּ גַם-כֵּן רֵאשִׁי תִּבּוֹת
 אֱלוֹל; כִּי בַחֲדָשׁ אֱלוֹל הוּא הַזְּמַן הַמְּסַגֵּל שְׂיִפְתַּח לְבָבוֹ
 לְהַתְּפַלֵּל אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְתִתְקַבְּלֶנָּה תְּפִלוֹתָיו לְרַחֲמִים
 וּלְרִצּוֹן לְפָנָי אֲדוֹן כָּל; אֲשֶׁרֵי לוֹ!

תָּם וְנִשְׁלָם, שְׁבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם!